

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Anioł Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkim niedzielnym”. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.80 zł, przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, niedziela 5 grudnia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 lamowej od wiersza piąty. lub jego miejsce 15 gr, na 3-iej stronie 6 lam. 26 gr, na 2-iej stronie 6 lam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Fakty bez krytyki.

Krótki przegląd prasy.

Warsz. „Głos Codzienny” pisze w wiadomości podanej pod nagłówkiem „Szwagier Stresemanna u boku wicepremiera Bartla”, (dalszych podtytułów nie podajemy), co następuje:

„Wczoraj w środę ogłoszono wiadomość, że do komisji opiniodawczej dla spraw gospodarczych przy przewodniczącym Komitecie Ekonomicznego Ministrów wicepremierze Bartlu zaproszono prezesa związku przemysłowego górniczo hutniczego na Górnym Śląsku p. Geisenheimera. Wiadomość ta została uzupełniona ceną uwaga, że w ten sposób Górny Śląsk uzyskał w komisji reprezentanta, o co ta dzielnica zabiegała.

Co to wszystko znaczy?

Człowiek czyta te rzeczy, przeciera oczy i oczom własnym nie wierzy, p. Geisenheimer jest szwagrem niemieckiego ministra spraw zagranicznych, p. Stresemanna. Ażebym nie było nie porozumień, dodaj, że p. Geisenheimer i Stresemann z sobą nie walczą, ale żyją z sobą bardzo dobrze. Z tego wypływa t. zw. wniosek prawdopodobieństwa — uznany nawet w ustawodawstwie różnych państw — że p. Geisenheimer uprawia politykę nie swoją, ale politykę swego szwagra, ministra spraw zagranicznych Niemiec. Ten oto człowiek zasiadł jako doradca przy boku wiceprezesa polskiego rządu.

Ale p. Geisenheimer ma także swoją historję. W r. 1917 był autorem memorjału, w którym domagał się bez względu na to, jak będzie rozwiązana kwestja polska (i wynik wojny dop. red. Dz. P.) przyłączenia do Niemiec całego Zagłębia Dąbrowskiego i okręgu przemysłowego Częstochowy. Już po przyłączeniu Górnego Śląska do Polski umiał niezwykle zrećnie bronić interesów śląskich hakatystycznych baronów w Warszawie.

Zastępcą jego w Warszawie z tytułem radcy prawnego — był zmarły wicemarszałek Sejmu dr. Seyda. Dr. Seyda był przynajmniej prawnikiem i dobrym adwokatem. Teraz jego zastępcą w Warszawie, jego „radcą prawnym”, jest były minister handlu, p. Szydłowski, z fachu inżynier. Jest pozatem publiczną tajemnicą, że p. Szydłowski zastępował przedtem interesy „Standard Oil Company”. Mimo to był ministrem!

P. Geisenheimerowi nie chodzi o prawników, chodzi mu o ludzi, którzy mają stosunki i wpływy. A za to dobrze płaci!

Teraz p. Geisenheimer będzie doradcą wicepremiera, zastępcy szefa rządu, człowieka, który, jako prezes Komitetu Ekonomicznego Ministrów, ma uratować zycie gospodarce Polski.

Co wszystko znaczy — nie wiemy. Chcielibyśmy bardzo wyczerpujących wyjaśnień.

Na co są pieniądze?

Swego czasu pisała „Polonia” katowicka w art. p. t. Ile otrzymuje prasa rządowa?

Jak już donosiliśmy kilka dni temu, p. Bartel jako prezes Rady Ministrów wymógł w swoim czasie na ministrze spraw zagranicznych p. Zaleskim odstąpienie przeszło miliona złotych z funduszu dyspozycyjnych z Min. Spraw Zagranicznych.

Sprawa ta we wrześniu była poruszona w komisji budżetowej, przyczem komisja nie otrzymała wystarczającej odpowiedzi ze strony przedstawicieli rządu. Fundusz ten służy na subwencje dla pism rządowych i co miesiąc specjalny urzędnik Min. Spraw Zagranicznych wręcza miesieczną kwotę p. wiceministrowi Bartlowi.

Z powyższej kwoty otrzymują: „Głos Prawdy” 60 000 zł., „Epoka” 40 000 zł., „Kurier Wileński” 15 000 zł.

Ile otrzymuje „Polska Zachodnia” i inne organa, subwencjonow. przez rząd, narazie niewiadomo. Jak się dowiadujemy, podczas dyskusji budżetowej sprawa ta ma być poruszona ze względu na to, że fundusz dyspozycyjny Min. Spraw Zagr. przeznaczony jest zasadniczo na sękę zagraniczną i pomoc dla emigrantów.

Wiadomość tę powtórzyły także i inne pisma i żądały wyjaśnienia. Uplynęło od tego tygodnie, ale wyjaśnienia widocznie niema, skoro w „Głosie Trybunalskim” na 1 bm. czytamy powtórzenie tej wiadomości z dołączeniem takiej uwagi:

Jakżeż ciężko czyta się podobne wiadomości! Czyż potrzebne tu są jakies komentarze? Nie. Wszak w tej chwili mimo woli same cisną się pod pióro, które łamie się wprost od dygotania ręki! Tam policjant pakuje sobie kulę w pierś, gdyż do tego popycha go nędza, okropne warunki materialne.

Jest człowiekiem uczciwym, a dla zadokumento- wania tej uczciwości pozabawi się raczej życia, niżli by miał splamić ręce brudnym ubocznym zarobkiem.

A tu w innym końcu z funduszu dyspozycyjnych syją się dziesiątki tysięcy złotych subwencji dla pism zwących się rządowymi organami. W ministerjum skarbu znowu wypłaca się dwa miliony złotych renumera- cji za gorliwą służbę.

Organy chadeckie z Bydgoszczy i Grudziądzka za

chwycają się przemówieniem radjowem p. premiera Piłsudskiego, które swego czasu podaliśmy. Odnosny artykuł tych pism kończy się słowami:

„W r. 1914 Marszałek Piłsudski, będąc wodzem legionistów, wyprowadził je cudownie, swą sztuką i intuicją, z matni moskiewskiej. Oby teraz, jako wódz narodu, mądrymi słowy i czyni, nie bałamutnemi lub impulsywnymi, ale płynącymi z czystego źródła miłości Ojczyzny i skontrolowanymi przez wytrawny rozum męża stanu — wyprowadził ten naród z ciemności i trzęsawisk na jasną i wyraźną drogę, wiodącą do szczęśliwości i prawdziwej wielkości Polski!”

„Głos Pomorski” podkreśla, że (jego zdaniem) „myśl ta wyrwana jest z głębi serca każdego Polaka” (?) A co głoszą artykuły pomajowe w „Głosie”.

Znamienny objaw.

Bandytyzm na kresach wschodnich znowu wzrasta. — Z dziejów dekretu prasowego. — Wiadomości z Litwy.

Napady na poljeje. Z Wilna donoszą. Zaledwie przed paru dniami donosiliśmy o wypadku poranienia przez Hurka białoruskiej włościańskiej robotniczej Hromady w Mołodeczynie, funkcjonariusza policji powiatowej, gdy w ubiegłą niedzielę zaszedł ponowny wypadek napaści na funkcjonariusza policji Daniłowskiego, asystującego na zebraniu tej organizacji we wsi Wiczyorny w pow. postawskim. W pewnym momencie zasiadający przy stole członkowie przyjdum zgasił nagle światło i w tej chwili padł strzał rewolwerowy raniąc w głowę funkcjonariusza Daniłowskiego. Daniłowski nie tracąc przytomności wyskoczył na ulicę i zaalarmował miejscowy posterunek. Policja otoczyła budynek Hurka i aresztowała uczestników zebrania oddając ich do dyspozycji władz.

W nocy z poniedziałku na wtorek niewykryci sprawcy dokonali napadu na pocąg przebiegający odcinek Parafianowo—Królewszczyna. Sprawcy oddali szereg strzałów karabinowych do wagonu, w którym jechał komendant wojewódzkiej policji śledczej nadkomisarz Janczewski, znany ludności jako postrach bandytów. Kule na szczęście nie raniły nikogo. Władze zarządziły natychmiast pościg bandytów.

Agitacja Hromady w wojsku Białoruska włościańska robotnicza Hromada stosuje obecnie nowe metody agitacji wyrotowej wśród wojska. Stwierdzono, że członkowie Hromady rozdają odezwy treści antypaństwowej żołnierzom przybywającym do rodzin na urlopy.

Wyrok w procesie o szpiegostwo. W Wilnie przed sądem okręgowym zakończyła się trwająca od 4 dni rozprawa przeciwko oskarżonym o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa. Na mocy ogłoszonego wyroku Stanisław Rymkowski został skazany na 8 lat oraz Stanisław Turno Sławiński i Oton Weryho Darowski po 6 lat ciężkiego więzienia. Czwarty współoskarżony Ludwik Kozielewski został uniewinniony.

Z dziejów dekretu kagańcowego. Czyż nie wolno krytykować Żyda masona? Po wypadkach majowych „Rozwój” łódzki uległ 16 już konfiskatom. Ostatnia z nich spadła na numer niedzielny pisma za artykuł p. t. „Demoniczny Aszkenazy. Człowiek, który kieruje polską polityką zagraniczną.” Donosząc o tem „Rozwój” pisze:

„Inkryminowany artykuł nie zawiera żadnych krytycznych uwag pod adresem członków obecnego Rząd-

du, lecz jedynie na marginesie artykułu żydowskiego, pisma „The Jewish Tribune”, komentuje stosunek p. Szymona Aszkenazygo do zagranicznej propagandy o Polsce.

Między innymi autor „Demonicznego Aszkenazygo” oburza się na żydowskie pismo za następujące zdanie:

„Tworcą wielkiej Polski nie był ani Dmowski ani Piłsudski, ani Paderewski tylko Szymon Aszkenazy któremu za życia winni Polacy wznosić pomniki.”

Niebawem będziemy się (chyba) przed Żydami wszystkimi kłaniać.

Nie wolno powtórzyć wniosku sejmowego. Skonfiskowany został numer gazety „Lemiesz”, organu M. P. Ch. za umieszczenie wniosku poselskiego N. P. Ch. w sprawie dekretu prasowego.

Na skutek interwencji marszałka Rataja min. spraw wewnętrznych, gen. Składkowski, wyjaśnił, iż konfiskata jest uzasadniona, gdyż tylko sprawozdania z obrad sejmowych są nieetykalne, a nie poszczególny moment z plebiscy po iedenia sejmowego, jakim jest wniosek poselski.

Przypuszczenia. „Gł. Codz.” pisze: W kołach politycznych utrzymuje się wersja, że rząd za wszelką cenę stara się przełomsować w Sejmie uchwalenie dekretu prasowego.

Ponteważ jednak pogłoski te specjalnie podtrzymywane są przez sfery rządowe, zachodzi przypuszczenie, że idzie tu o pewne „zastraszanie” Sejmu, przed jego decyzją. „Gł. Codz.” więc potwierdza marne przypuszczenia.

Drożyzna wzrosła w Warszawie w listopadzie o 2,59 proc. Co na to zwolennicy „sanacji”?

Zamach komunistyczny na Litwie. „Kurier Polski” ogłasza następującą depeszę z Kowna.

Z Kowna donoszą, że rząd litewski zarządził ostre pogotowie wojskowe. Decyzja ta została podobno wywołana przygotowującą się akcją wyrotową. Na Litwie przygotowują się podobno zamieszki komunistyczne, do których zamierzają się przyłączyć niezado- wolone rzesze, którym dopieka zły stan gospodarczy kraju.

Zamach litewski. Z Kowna donoszą, iż litewska bojówka rzuciła w miejscowości Bobby pod Kownem bombę w polską szkołę. Gmach częściowo zniszczony ofiar w ludziach nie było.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Rzeź kolonistów żydowskich na Ukrainie i Krymie. Wychodząc w Paryżu pismo „Wozrozdienie” donosi że partję kolonistów żydowskich, liczącą 200 ludzi, którzy przybyli na miejsce osiedlenia w chersońskiej gubernji, okrążyli miejscowi włościanie i wymordowali wraz z kobietami i dziećmi.

Również donosi, że na Krymie schwyłali włościanie kilkunastu żydów, wywieźli ich do lasu i żywcem zakopali.

W ten sposób bronią się włościanie tamtejsi przed osiedlaniem się żydów, którym rząd bolszewicki przeznaczył do użytku najżyźniejsze ziemie.

Prywatne szkoły żydowskie jako jacejki komunistyczne, Władze bezpieczeństwa w Warszawie powadzą dochodzenie w sprawie aresztowanej dziewczacz-

ki komunistycznej 19 letniej Salomei Siemiatyczówny, ustaliły, że właściwie jej imię brzmi Sura i że była ona już poprzednio aresztowana dnia 4 września rb. w lokalu żydowskiej szkoły prywatnej należącej do Stefaniwej Szyry Apropo. mieszczącej się przy ul. Grzybowskiej 31.

W mieszkaniu Siemiatyczówny znaleziono literaturę wagi około 20 kg.

W związku z aresztowaniem Siemiatyczówny dalsze dochodzenie doprowadziło do aresztowania koleżanki jej Fajgi Felicji Gutglazówny która została we wrześniu zatrzymana w szkole Apropo.

Fundusze na podtrzymanie niemieczyny we wschodnich prowincjach Niemiec, zostały podwyższone z 32 milj. na 41 milj. mk. Dalsze 3 miliony przyznano Śląskowi, 1 milj. dla Marchii wschodniej, a 5 milj. na rzecz optantów niemieckich z Polski.

Ogólnopolski zjazd lokatorów.

W związku z ożywioną jednolitą akcją Związku Właścicieli Nieruchomości Miejskiej, dążącego w myśl uchwały ostatniego Zjazdu do jaknajszyczego zlikwidowania Ustawy o Ochronie Lokatorów, liczne, wiedzące suchotniczy żywot organizacje lokatorów i sublokatorów, usiłują wznowić swą działalność. Dla ustalenia wspólnego planu działania organizacje te powziły zamiar utworzenia wspólnego komitetu wykonawczego. W sprawie tej odbyła się ostatnio konferencja Rady Zrzeszeń, Centrali Zrzeszeń oraz Powsechnego Związku Lokatorów. Wynikiem tej narady był wybór Komisji Porozumiewawczej, która ma zwołać do Warszawy ogólnokrajowy Zjazd tych organizacji, którego rezolucje mają być przedstawione Rządowi i władzom Ustawodawczym.

Bank Polski plac i dnia 3 grudnia 1926 r.

Dolar zł.	8,95 zł.
Funt szterling	43,58 zł.
100 guld. gd.	172,93 zł.
100 mark.	223,45 zł.
Franki szwajc.	173,20 zł.

Gleida zbożowa.

3 grudnia 1926 r.	
Zyto 100 kg.	36,00—37,75 zł.
Pszonka „ „	46,00—49,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc. „ „	52,50—53,60 zł.
„ 65 „ „	54,00—55,00 zł.
„ pszenna 65 proc. „ „	70,50—72,50 zł.
Jęczmień „ „	28,00—31,00 zł.
Jęczmień browar. „ „	32,50—36,50 zł.
Owies „ „	30,50—32,00 zł.
Ospa żyt. „ „	26,50—27,00 zł.
Ospa pszenna „ „	26,00—27,00 zł.
Groch Wiktorja „ „	78,00—88,00 zł.
Słoma żytnia luźna ctr.	1,75—2,00 zł.
Słoma żytnia prasowana „ „	2,70—2,95 zł.
Słano luźne „ „	8,00—9,00 zł.
Słano prasowane „ „	10,00—11,00 zł.
Ziemiaki jadalne „ „	8,00—8,20 zł.
„ fabryczne „ „	6,50—6,60 zł.

Muzyka.

Koncert wiolonczelistki francuskiej.

Juliette Alwin młoda wiolonczelistka francuska, jedna z najwybitniejszych uczennic słynnego Pablo Casala, wystąpi w Warszawie raz jeden w sali Konserwatorium z recitale własnym w poniedziałek 6 go bm.

SPORT.

Jeszcze jeden rekord woli kobiecej.

Pewna młoda Amerykanka przyjęła zakład, że w roku przyszłym przepłynie kanał La Manche tam i z powrotem bez przerwy. Amerykanka ta zaczęła się już trenować.

Nowy rekord Freyera.

Niezrążony jedną nieudaną próbą zaatakował wczoraj Freyer po raz drugi rekord w biegu na 3 km. Rekord tym razem udała się i Freyer (Polonia) pobit rekord polski na 3 km. osiągnął czas 9,05,6. Dawny rekord należał do Łukaszczyka — 9,12,7. W między czasie Freyer osiągnął na 1500 mtr. czas 4,30.

W ten sposób Freyer osiągnął to, do czego dążył: jest posiadaczem rekordów polskich od 3 km. do Maratonu.

Abonujcie Dziennik Pomorski

Zywocem zamurowana.

Powieść Górnośląska.

24) Tymczasem nie przestali poddani płakać i narzekać nad stratą pana swego i jego towarzyszy, a uboga Marynia wcale się nie pokazywała, oprócz wieczornym czasem, kiedy szła na grób matki swojej, aby się tamże pomodlić za dusze najukochańszych rodziców.

Na domiar smutku poddanych ogłosił Szynder kilka dni później czeladce, że Marynia zeszedłszy nocy niespodzianie umarła i nazajutrz pochowana będzie. Przeląkł się lud niezmiernie, usłyszawszy nowinę tak okropną, a niedługo rozeszła się pogłoska, że Marynia nie umarła śmiercią naturalną. Odważniejsi prosił, aby im przynajmniej ukazać zwłoki zmarłej pamiątki, aby ostatni raz oglądać drogie rysy twarzy i ucłować drogie rączki swej opiekunki, lecz Szynder srogo oświadczył, że zwłoki, oświadczył, że trumna Maryni przed godziną już zabito gwoździem i że nie myśli dla ciekawych niepotrzebnie trumny gruchotać.

— Skądże wzięto tak szybko trumnę?

— Któż zmarła ciało umywał i któż złożył do wiecznego spoczynku?

— Na cóż ciało zmarłej ukrywać przed światem?

— To pewnie stała się okropna zbrodnia.

Tak — i podobnie pytali się nawzajem mieszkańcy osady Zabrzezkiego, lecz nikt nie zdobył się na odpowiedź, któraby rozdrażnione umysły zaspokoić lub bolałe serca pocieszyć mogła.

KRONIKA.

WYDANIE 4 grudnia 1926 r.

Dziś: Barbara p. m. Piotr Chryzolog b w dr.

4. 12. 26. Stożca wznosd 7.54 zabod 15 38

Księżca wschód 6.34 zachód 16.15

— **Biblioteka tow. Czytelnia Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kalety) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Porządek nabożeństw we farze.** 7,30 msza św. z polską nauką 8,45 nabożeństwo niemieckie 10,30 msza z polskim kazaniem. 12,15 msza św. 3 po poł. Tożnienie i zgromadzenie Żywego Rożnca.

— **Akademia ku czci św. Stanisława Kostki** odbędzie się w niedzielę 5 grudnia wieczorem o 8 na sali hotelu Centralnego. Złoży się na nią program wielce urozmaicony: Krótkie przemówienia, seccytacja, deklamacje solowe i chórów, śpiewy „Lutni“ i 3 piękne żywe obrazy. Liczny udział pożądany. Szczególnie młodzież pozaszkolna winna w komplecie się stawić.

— **Wieczór Towarzystwa Misyjnego.** Zebranie Tow. Misyjnego oraz Ligi Katolickiej parafii chojnickiej odbędzie się 6 bm. o godz. 8 wieczorem na auli miejskiej szkoły powszechnej.

Bardzo zjimuący wykład o „Misjach“ z obrazami świetlnymi wygłosi Misjonarz z Grupy.

Odpowiedni śpiew i deklamacje wygłosi młodzież szkolna.

Członkowi i gości serdecznie zaprasza Zarząd.

— **Uroczystość** ku uczczeniu pamięci śp. Jana Kasprzowicza odbędzie się jutrzejszej niedzielę o godz. 5 po południu w auli Gimnazjum Państwowego.

Na program składają się m. l. koncert muzyczny uczniów tut. gimnazjum, wykład, deklamacje, śpiewy itd. Uroczystość ta niewątpliwie sprawi tut. sierom In teligencji właściwą biesiadę duchową (tembardziej że zarantowana została przez tut. dyrektora gimnazjum p. dr. Korzeniowskiego to też liczyć można na silne poparcie jej przez miejscowe obywatelstwo.

— **Śnieg.** Po długotrwałym dość ciepłym powietrzu pokrył ziemię śnieg, ale tym razem już na dobre. Śnieg poprzedził parudniowe przymrozki, które dały się niejednemu dotkliwie we znaki.

— **Jeszcze można odnowić przedpłatę** na miesiąc grudzień. Kto tego jeszcze nie uczynił, niech się z tem pospieszy. W tym miesiącu dołączymy do gazety naszej kalendarz to też okazji tej niech nikt nie ominie. Niech każdy Czytelnik jeszcze teraz werbuje nam ówch abonentów aby grono nasze coraz to więcej powiększać.

— **Zebranie Tow. Polek.** Wczoraj wieczorem odbyło się na sali starostwa zebranie Tow. Polek. Zebranie zagaiła sekretarka Towarzystwa p. adw. Grześka, poczem udzieliła głosu ks. dr. Kirsteinowi który miał nadar zajmujący wykład o spirytyzmie.

Liczne zebranie panie wysłuchały wykład z wielkim zainteresowaniem poczem przewodnicząca Towarzystwa p. szambelanowa Sikorska w imieniu wszystkich pań podziękowała prelegentowi za tak zajmujący wykład. Przy końcu omawiano jeszcze kilka spraw bieżących dotyczących Towarzystwa poczem zebranie zamknięto. Ruch w Towarzystwie Polek od dłuższego już czasu się wywydatnia bardzo pomysłnie o czym świadczą wczorajsze zebranie na które przybyło bardzo liczne grono pań.

— **Jarmark.** W czwartek dnia 9 bm. odbędzie się w mieście naszym jarmark na konie i bydło.

— **Z targu.** Na targu w dniu dzisiejszym płacono za wieprzowinę 1,60—1,70 zł, skopowinę 1,00—1,20 zł, cielęcinę 1,20—1,40 zł, wołowinę 1,10 zł, mięso stekane 1,60 zł. Masło 2,60—2,70 zł, jaja 3,90—4,00 zł. Ryby: liny 1,40 za ft., szczupaki 1,40 okonie 60 gr. Warzywo: kapusta 30—gr. sztukę, marchew 10—15 za pęczek, cebula 35 gr. za litr, groszki 40—50 gr za litr, jabłka 25—60 gr.

Zapóźno doszła wieść o śmierci Maryni do Tęczyzna, a nieszczęśliwy Jerzy dopiero nazajutrz po pogrzebie przybył do zamku Zabrzezkiego, gdzie znalazł Zygrydę udającą rozpacz nad utratą najukochańszej córki.

— Okropne mniemleszczenie przesładuje — zawołała, płacząc Zygryda — mąż drogi zginął w obcej ziemi, jedyna pociecha życia mego poszła wczoraj do grobu, i zostaje samutka na świecie.

Jerzy pytał się o grobie Maryni, a Zygryda za prowadziła go do ogrodu, gdzie nowy grobowiec oznaczył miejsce wiecznego spoczynku i okrywał skarb najdroższy sercu Jerzego. Długo modlił się młodzieńiec na grobie — a obok niego udawała najgłębszą boleść niegodziwa macoc a, opowiadając mu, że Marynia nagie zachorowała i niespodzianie zeszedła z tego świata.

— I czemuż to nie donieśliście mi o niebezpieczeństwie? — zawołał boleśnie Jerzy.

— Przebacz szlachetny panie, czylił pomyślałam o tak nagłej śmierci? lecz dla pocieszenia serca twego, opowiem ci ostatnie słowa umierającej: Pozdrów mi, najdroższa matko — mówiła do mnie — Jerzego, a powiedz jemu, aby się nie smucił zbyt wiele nad śmiercią moją, gdyż zobaczymy się znowu na drugim świecie, gdzie już nas nikt rozłączyć nie zdoła. Jeżeli jednak, o czym bynajmniej nie wątpię, szczerze mnie kochał, niechaj tobie, o matko, będzie opiekunem i twoją podporą. — To były ostatnie jej słowa.

— Pani! — rzekł na to Jerzy — testament Maryni kładzie na mnie święty obowiązek, być ci wernym synem.

— **Smutny los egzekutora.** Egzekutor tut. Urzędu Skarbowego p. Saulc dał się w tych dniach do Karsina celem dokonania kilku egzekucyj. W drodze powrotnej pomiędzy Karsinem a Czerskiem został nagle napadnięty przez dotąd niewyśledzonych opryszków i w ten sposób pobity ze dalsza podróż do Chojnic stała się niemożliwą, wskutek czego pozostać musiał u jednego z tamtejszych gospodarzy u którego udzielono poranonemu na twarzy i głowie pierwszej pomocy. O dokonaniu napadu podejrzewane są osoby które pragnęły zemścić się na urzędniku któremu powierzono przeprowadzenie egzekucyj celem ściągnięcia zaległych sum podatkowych. Natychmiast wdrożone śledztwo niebawem wykaze osoby które dokonały tak brutalnego napadu na urzędnika państwowego Opryszków nie ominie zasłużona kara.

— **Ostre strzelanie Wojaków.** We wtorek dnia 30 listopada br. odbyło przy udziale 43 członków zebranie Tow. Powstańców i Wojaków. Po zwołaniu i odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania omawiano przedewszystkiem sprawy wewnętrzne Tow. Między innymi podał prezes p. Stamera do wiadomości, że Towarzystwu jest dana możność ostrego strzelania i to ostatnie w tym roku. Strzelanie odbędzie się w niedzielę, dnia 5 grudnia br. o godz. 12.30. Ze względu na krótkie już dnię upada wspólny wyjazd a zbiórka ma się odbyć na strzelniczy wobec czego uprasza się druhów, aby punktualnie o 12.30 na strzelniczy stawiła się jak największa ilość druhów celem wzięcia udziału w strzelaniu. Dalej podano do wiadomości, że obecnie już wszystkie formalności w sprawie budowy strzelnicy zostały zatławione i wkrótce prawdopodobnie wojsko przystąpi do budowy te że, tak, że na przyszły rok Towarzystwo będzie mogło strzelać na własnej strzelnicy. Na tem zebranie zakończono. (G.)

Występy artystyczne w hotelu Centralnym

Od 1 bm. w hotelu Centralnym, rozpoczął występy zespół artystów widowiskowych pod kierownictwem p. T. Ordońskiego znakomitego artysty teatrów warszawskich i b. art. operki Poznańskiej.

Zespół złożony z pierwszorzędnych sił artystycznych budzi prawdziwe zainteresowanie wśród publiczności miejskiej.

Program ściśle familijny, fachowo przeplatany wyjątkami z najnowszych operetek, tańcami charakterystycznymi, oraz śpiewem — wykonanym z wdziękiem przez p. Rajewską, wywołuje niemiłkające oklaski.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje p. Kasia Zielińska b. prymadonna operki Petersburskiej, która wiazanką z „Maricy“ zakoficzoną brawurowym czarodaszem w oryginalnym stroju węgierskim wywołuje ogólny zachwyt.

Całość dopełnia pełen werwy i humoru p. T. Ordoński w oryginalnym repertuarze.

— **Zakazany owoc** Pod tym tytułem ukaże się dziś i jutro w niedzielę na ekranie tutejszego kina Nowości film wzruszający wszystkich widzów. W rolach głównych występują znani artyści jak Lotte Neumann, Johannes Richmann i inni. Niechaj nikt nie ominie okazji zobaczenia tego filmu. Jako nadprogram arcywesoła komedia w 3 aktach p. t. „Foxrotowy ojczulek“.

— **Nowe znaczki pocztowe.** Generalna dyrekcja poczt i telegrafów wydaje pocztowe znaczki opłaty edycji widokowej o wartości 40 groszy.

Rysunek powyższych znaczków wymiary 20.2 x 25.5 mm., przedstawia widok Wawelu otoczony ramką ornamentacyjną. W górnej części znaczka, po lewej stronie, umieszczono napis „40 gr.“, w dolnej zaś godło państwa i napis „Poczta Polska“. Kolor znaczka — niebieski.

Znajdujące się w obiegu znaczki opłaty wspomnianej wartości dawniej edycji są nadal ważne.

— Nie synem, lecz przyjaciele, bo jestem za młoda, abym tobie mogła być matką...

Takim więc sposobem Zygryda rozstawiała nowe siła na serce Jerzego.

XIII.

Okropna tajemnica.

W niskiej chatce wyrobniczej siedziała stara wdowa Magdalena, a obok niej przędła jej córka, także Magdalena zwana, którąśmy w towarzystwie Maryni poznali na grobie zmarłej pani Zabrzezkiej. Do głębi wzruszone śmiercią pana i panny Maryni, nie mogły się dotąd uspokoić, a młoda Magdalena, pogrążona w smutku, nawet zapomniiała o swym kochanku, który już od dwóch dni jej nie odwiedził. Z tej przyczyny nie miało się też przelać, gdy ktoś zakotłował do drzwi, a Antos, kochanek Magdaleny, błady jak ściana, ukazał się na progu.

— Na Boga, mów, cóż się stało, że... — zawołała stara Magdalena.

— Chciał a zagaść światło, aby mnie nikt u was nie spostrzegł — odezwał się Antos głosem przytłumionym.

— A od kiedy to tobie nie wolno nas odwiedzać?

— pyta się młoda dziewczyna.

— Wszystko wam opowiem, tylko przygaście smolaka na ognisku.

Magdalena rozrzucała smolaki, tak, że się palić przestały, a Antos wstąpiwszy do izby, usiadł na ławie w kątku obok drzwi, okropnie wdychając.

— Antosiu — pyta się matka — czylił znowu nowa jaka okropność zaszła na zamku?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z Pomorza.

Sępólno (Zebranie nauczycieli). Na ostatnim zebraniu po przeczytaniu protokołu wygłosił referat p. poseł Alb. Nowicki, który odparł zarzuty, czynione stowarzyszeniu Chr. Nar. Naucz. Szk. Powsz. przez „Ognisko” oraz udowodniwszy taktykę drugiego obozu. Na ostatnim zebraniu dekanatu duchowieństwa katolickiego zajmowano się antyreligijną działalnością „Ogniska”, domagających się szkół bezwyznaniowych. Dobrze się stało i jest pochwały godne, że z ramienia duchowieństwa katolickiego dekanatu wystosował ks. Dąbrowski list do wszystkich nauczycieli powiatu, przestrzegając przed przynależnością do antyreligijnego „Ogniska”. Tak p. prezes Kallnowski jak i ks. prob. Grudziński dziękowali p. posłowi Nowickiemu za cenne informacje, które tak nauczycielstwu i duchowieństwu, jak ogółowi społeczeństwa katolickiego są niezbędne dla oceny pracy „Ogniska”.

Swierkocin pod Grudziądem. Znalezione tu zamordowaną Dankwartową. Zabójcę wykryto i to niejaki Teodor Baumgardt z Nowejwsi, który działał w porozumieniu ze służącą zamordowanej, Friedą Kaufmannówną, a nawet z synem nieboszczki, Otonem Dankwartem. Wszystkich aresztowano.

Brodnica. (Kradzież koni). W majątku p. Apanowicza, skradziono onegdaj w nocy 4 konie, bryczkę i uprzęż. Pokrzywdzony ponosi stratę około 2500 zł.

Ocpeł, pow. starogardzki. (Szkariatyna). Szkariatyna panuje od dłuższego już czasu w tutejszej gminie.

Lidzbark. (Tragedja rodziny urzędniczej). Dnia 28. 11 rano w mieszkaniu listowego Nehringa, znaleziono nieżywych p. Nehringa i jego małżonkę. — Najwidoczniej chodzi tu o otrucie, jednakże jeszcze niewyjaśnione, czy stało się to wskutek nieostrożności spożycia czegokolwiek lub też samobójstwo. Sledztwo jest w toku.

Z Poznańskiego.

Kępno. (Katastrofa kolejowa). Pociąg p. 1405, zdążający z Krakowa przez Górny Śląsk i Poznań do Gdańska uległ w Kępnie wypadkowi wskutek silnego nadjechania parowozu na pociąg. Najechanie polskiego parowozu nastąpiło tak silnie, że parowóz, wagony pocztowy i bagażowy oraz jeden wóz III. klasy doznały poważnych uszkodzeń. Z pasażerów doznała tylko lekkich obrażeń p. Marta Kleper z Poręby w pow. jarocińskim, ten sam los spotkał funkcjonariuszy pocztowych z Poznania — Romana Kuczmierowicza, Jana Nowickiego i Romana Henlinga; ciężiej został ranny konduktor Jan Jędrzejak z Ostrowa, którego też odwieziono do szpitala w tem mieście. Inni natomiast po doraźnym opatrzeniu udali się w dalszą drogę.

Z dalszych stron.

Wilno (Olbrymia strata skarbu państwa). Ogromny popłoch wśród żydowskiego kupiectwa wywołała wiadomość, że siedmiu wspólników wileńskiej fabryki sacharyny i... gila, p. t. „Skład” zostało za aresztowanych pod zarzutem prowadzenia fałszywych

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

W Danii odbyły się wybory do sejmiku duńskiego. Stronnictwa prawicy uzyskały pewne zdobycze, wskutek czego rząd dotychczasowy podał się do dymisji. Komuniści nie uzyskali ani jednego mandatu.

Konferencja ministrów w Paryżu. Wczoraj od była się w Paryżu konferencja między Briandem i Chamberlainem (ang. min. spraw zagr.). W sprawie obrad podczas tej konferencji oświadczył Briand, że konferencja dotyczyła rozbrojenia Niemiec i że kontrola wojskowa oddana zostanie komisji inwestycyjnej (pod przewodnictwem Niemiec) — Chamberlain oświadczył dziennikarzom, że kontrola wojskowa w Niemczech zniesiona zostanie niebawem za miesiąc lub dwa. Stosunki francusko-niemieckie poprawiłyby się nado, gdyby Francja wycofała swe wojska z Niemiec (co w dodatku może oddałaby im jeszcze Alzację red.) Jedno z pism angielskich donosi, że Francja pragnie kontrolę wojskową w Niemczech utrzymać przynajmniej do marca, Chamberlain pragnąłby ją znieść natychmiast. Rada Ligi Narodów ma się zajmować nad sposobem wykonania tej kontroli przez Ligę Narodów przy udziale Niemców.

Zaloga rozbitego statku Totila, o czem donosiliśmy poprzednio została jak donoszą z St. Pierre uratowana.

Sojusz wojskowy niemiecko bolszewicki. Bardzo charakterystycznym przyznaniem do forsowanego przez Anglików zniesienia kontroli wojskowej jest doniesienie pewnego pisma angielskiego o układzie wojskowym niemiecko bolszewickim pomiędzy obojnośnymi instancjami niemieckimi i bolszewickimi. Niemcy temu naturalnie przeczą.

7 komunistów w Włoczech zostało za zabicie pewnego faszysty w r. 1902 w Piacenzy skazanych na 20-16 lat więzienia, a w Górzycy 3 młodzi komuni

ściąg buchalteryjnych, dzięki czemu skarb państwa poniosł straty do 400.000 zł.

Policja wkroczyła do biura fabryki w chwili, gdy zaufany buchalter wypełniał rubryki rzeczywistego dochodu.

W fatalnej księżce w pewnej pozycji figurowała suma 30 tys. zł. w przychodzie zaś ta sama pozycja w księgach jawnych wykazywała tylko 6 tysięcy złotych.

Związek Urzędników Kolejowych. Walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 5. XII br. o godzinie 17 w lokalu p. Jazdewskiego. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy jak sprawozdanie roczne i wybór nowego Zarządu, przeto uprasza się o liczny udział członków. Zarząd.

Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Chojnice. Zebranie odbędzie się w niedzielę 5 grudnia br. o godz. 1 w poł w lokalu p. Januszewskiego.

Pom. Związek Osadników Rolnych. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 5 bm. o godz. 12 w połud. w lokalu p. Jazdewskiego w Choj

nicach na które z powodu ważnych spraw zaprasza się wszystkich osadników. Zarząd. Husarek prezes.

Anglja ogłosiła oświadczenie premiera Baldwin'a przed konferencją dominjów, że polityka angielska dąży do utrzymania pokoju a tylko w ostateczności myśli o wojnie.

Komisarz bolszewicki Cziczerin odbył wczoraj w Berlinie konferencję ze Stresemannem (który wieczorem wyjechał do Genewy).

Wybuch w kopalni Greymuth w Nowej Zeelandji (Australia) wydarzył się wczoraj. 9 górników zasypanych. 1 uratowano.

I Włochy wysłały do Hankau kanonierkę. Pożar na okręcie wybuchł na statku holenderskim Masdan. Pomędzy pasażerami nastąpiła straszna panika. Jedni usiłowali wdrapać się na łodzie ratunkowe. Z trudem tylko udało się usunąć na tylny pokład. Po kilku godzinach pożar ugasioł. Statek zawinął do portu Vigo, gdzie pasażerzy, którzy utracili prawie cały bagaż, wylądowali. Kilku marynarzy podczas pożaru utonęło.

Burza we Francji szaleje ponownie. Wskutek deszczów obniżyła się ziemia na torze kolejowym Paryż—Toulouse pod Pont du Boulou.

Układ albańsko włoski, który zawarty został przedwczoraj, i poddaje Albanję pod zależność Włoch, zamęci stosunki jugosłowiańsko albańskie i jugosłowiańsko włoskie.

9 osób zginęło w płomieniach podczas pożaru fabryki w Magelany na Jawie.

Nowe trzęsienie ziemi wydarzyło się w Aleksan, dropolu (po bolszewicku Leninkana) w Armenji. Miejscowość Kapil została zburzona.

Tyfus wybuchł w niemieckiej miejscowości Grunstädt pod E furtem. 10 osób zmarło.

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukarni i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Bankverein Chojnice
Telefon 61. Sp. z o. o. Założony 1850.
Załatwia wszelkie interesy bankowe
Zakup i sprzedaż obcych walut.
Przekazy do kraju i zagranicę.
2138

Polecam swój bogato zaopatrzone skład w wszystkich gatunkach zimowych trykotaży, wieszonych kamizelkach i bluzkach dla pań, panów i dzieci
Ludwik Rasch szkło, porcelana i towary fajansowe, towary emaljowe i kamienne, artykuły koszykowe i kuchenne
Ceny umiarkowane! Artykuły podarunkowe—Bleylego towary wieszane—parasole i laski. Wielki wybór

Pierwszorządna — elegancka damską i męską
garderobę i rzeczy futrzane
wykonuję po przystępnych cenach.
Oskar Weiland.
Uprzejmie proszę na firmę moją dokładnie zwać **OSKAR WEILAND** przy bramie Człuchowskiej (skład cygar)

MYDŁO i PROSZEK
BLASK
są i pozostaną niedoścignionymi środkami DO PRANIA

Podziękowanie.
Cierpiałam od lat 9 na ranę na twarzy leczylam się u wiele lekarzy, lecz bez żadnego skutku. W mej ropacy udałam się do homeopaty p. Kasprzewskiego, Bydgoszcz, Dworcowa nr 31b który mnie w 3 tygodniach najzupełniej wyleczył, za co mu składam serdeczne publiczne podziękowanie — Walerja Nowak, Bydgoszcz, ul. Sowińskiego nr. 11 a. Bydgoszcz 10. 10. 26. 2787
Zgubiono

Szkoła szycia i haftu.
Szanowną klientelę naszą, oraz reflektujących zakupić maszynę do szycia „SINGER” zapraszamy do wzięcia udziału w bezpłatnym kursie szycia i haftu maszynowego. Nauki udzielać będzie specjalna instruktorka z Bydgoszczy w lokalu naszym **Rynek nr. 20.**
Singer Sewing Machine Company

Polecam **CUKIERKI** przeciw kaszlu Drogerja pod Orłem **Aleksy Wojnowski** Rynek 11.

Ucznia uczniwych rodziców z lepszym szkolnym wykształceniem zaraz przyjmuję 2780 **O. Ziarkowski, Włoczek.** Restauracja, skład artykułów kolonialnych i budowlanych
Poszukuję zaraz 2 dzielnych **pomocników krawieckich** Salon Mód 2782 **Jan Kleieschmidt** ul. Dworcowa 26.

4 konie wyranżerowane sprzedam. 2779 **Administrator Maj. Chojnaty.**

portfel
z kartą bezrobocia na nazwisko Otto Müller Chojniczki Znalazcę uprasza się w eksp. Dz. Pom. oddać. 2778

Piano
nowe fabr. niem. krzyżowe z płytą metal. korzystnie za gotówkę do sprzedania. Zgłoszenia pod S. T. 200 do eksp. Drien. Pom.

Stenografji
wyucza darmo, listownie (21) **Redakcja Stenografii Polskiego,** Warszawa, Szczygła 12.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.

Praktyczne podarki gwiazdkowe

kupuje się tanio w magazynie bławatów

St. Bączkowski, Chojnice, Pl. Król. Jadwigi 2. tel. 290.

Jedwabie, Aksamity, Materiały
wełniane, Bawełniane, Płótna.

Konfekcja damska, męska
i dla chłopców.

Towary krótkie, Bielizna damska
Artykuły męskie, Trykotaż.

Wielki wybór w materiałach męskich

Firany — Dywany — Chodniki — Obrusy

Specjalną uwagę zwraca się na okna wystawne.

Specjalną uwagę zwraca się na okna wystawne.

Firma A. Kaźmierski i Ska.

znana jako najtańsze źródło zakupu poleca

na święta Bożego Narodzenia

ze swych sklepów detalicznych

Rynek 14. — Rynek 16. — Młyńska 13.

Własnej fabrykacji

Prima Winiak, Wypalanki winne, Wypalanki winne mieszane, prawdziwy Jamaika rum, prawdziwy Arak Batavia, Rum Gokowy i likiery w wielkim wyborze,

dalej swój bogato zaopatrzonej skład w szampan, w białe i czerwone Bordeaux, wina węgierskie słodkie i wytrawne, wina mozelskie i reńskie, jak i wina owocowe.

Sklepy nasze są zaopatrzone w pierwszorzędne delikatesy, konserwy, czekolady, konfekty i cukierki, jak i wszelkie towary kolonialne.

OSZCZĘDNOŚĆ jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności od 1 złotego począwszy przyjmujemy i oprocentujemy korzystnie. Otwieramy rachunki bieżące i czekowe. Za zobowiązanie Powiatowej Kasy Oszczędności odpowiada powiat Chojnicki całym swoim majątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Kasa Oszczędności Chojnice (Starostwo)

Papierarnia pewna instytucja pod gwarancją
Tel. 16. powiatu Chojnickiego. Tel. 16.
Oszczędność i praca ludzi wzbogaca.

Meble na raty

Kompletne sypialnie, kuchnie, jako też pojedyncze meble, szafy, szafonierki, szafy kuchenne, łóżka, stoły, krzesła, kanapy, fotele, leżanki, materace, biurka i lustra poleca

Oswald Pawłowicz
skład mebli Młyńska 17.

KLINIKA LALEK

Manicure. plac Piastowski 7 II. Ondolacja.
Naprawa wszelkiego rodzaju lalek także peruczki i sukieneczki dla wszystkich lalek wykonuje się przedko i tanio. Zamówienia przyjmuje
Zakład fryzjerski Pl. Król. Jadwigi 8
ZUCHOWSKI.

Splaty do 18
miesięcy.

Wszelkie części
na składzie.

Singera maszyny do szycia

na dogodnych warunkach do nabycia

Singer Sewing Masch. Comp.

Rynek 20 CHOJNICE Rynek 20

Reparacje wszelkich systemów.

Kupującemu bezpłatny kurs haftów. 2522

Tylko przez OSZCZĘDNOŚĆ całego narodu stworzymy granitowe podstawy niezależności i mocarstwowej potęgi Polski.

BANK LUDOWY

Sp. z odp. nieogr.

Telefon 97. w Chojniech Rynek 4.

przyjmuje wkłady oszczędnościowe na 9-15 proc. rocznie. Członkom udziela pożyczek na dogodnych warunkach. Kupcom i przemysłowcom otwiera rachunki bieżące. Złatwia wszelkie tranzakcje bankowe. 2421

BANK POWIATOWY CHOJNICE.

Ulica Gdańska 23 Telefon 87.

Konto żyrowe: P. K. O. Poznań nr. 200.841.

z ODDZIAŁEM w CZERSKU
telefon 48.

Instytucja Bankowa Prawa Publicznego z odpowiedzialnością pow. Chojnickiego złatwia wszelkie interesy bankowe. Zakup i sprzedaż walut zagranicznych. Przekazy krajowe i zagraniczne. ZASTĘPSTWO BANKU POLSKIEGO ODDZIAŁ STAROGARD.

KINO NOWOSCI

w sobotę o godz. 8.15 i w niedzielę o 6 i 8.15

Zakazany owoc

Dramat współczesny w 6 aktach. W rolach głównych: LOTTE NEUMANN, JOHANNES RIEMANN i LEOPOLD v. LEBEDUR. Przewodnie zdjęcia, dokonane w Genui, Syrakuzach, Katanji, Pompeji i u wybrzeży morza Śródziemnego.

Nadprogram: **Fextrotowy ojczulek** komedia w 3 aktach.

Wesołość i śmiech bez końca!

Cukiernia i kawiarnia Radke

W niedzielę, dnia 5 grudnia br.
od godz. 4. po poł.

NADZWYCZ. KONCERT

wzmocnionej kapeli braci Jakubowskich.

B. Radke
właśc. cukierni.

Dziennie świeże pączki.
Wyborne ciastka i napoje.

Baczność!

Nigdy niebywała okazja taniego zakupu

OBUWIA

we wszystkich gatunkach i wielkościach
trzewiki damskie
po zł 13.50, 15.50, 17.50, 19.50
i wyżej

trzewiki męskie
po zł 17.50, 18.50, 21.50, 23.50
i wyżej

również polecamy po cenach korzystnych
kalosze, śniegowce i bambosze
specjalność obuwie robocze wszelkie zamówienia i reparacje w jakikolwiek gatunkach wykonuje się szybko i tanio.

wszelkie skóry i przybory obuwia stale na składzie.

Rychter i Świnka

skład obuwia i skór Brusy Dworcowa 11.

Wszelkie druki

wykonuje

Drukarnia „Dziennika Pomorskiego“